Ч. 30 Четвер 9 (21) лютого 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

†

Єго цїс. і кор. Високість
Найдостойнїйший
АРХІКНЯЗЬ АЛЬБРЕХТ

Вся праса европейска майже без виїмки присьвячує теплу згадку помершому в Арко австрийскому маршалкови польному, Найдост. Архікн. Альбрехтови та зазначує Єго заслуги і високі прикмети духа Покійника а віденьскі ґазети суть переповнені всїлякими подробицями з житя Покійника. Fremdenblatt зазначує, що з Найдост. Архікн. Альбрехтом стратила наша армія одинокого свого маршалка польного, якого мала крім Найвисшого вожда, Є. Вел. Цісаря. Послїдними маршалками польними були Радецкий († 5 сїчня 1858), ґр. Ніжан (Laval Gr. Nugent, † 1862), ґр. Вратислав († 1867) і бар. Гес († 13 цьвітня 1870). — Архікн. Альбрехт займав се високе достоїнство більше як через 30 лїт. З Ментони доносять, що коли Є. Вел. Цїсар діставши вже вість о смерти Архікн. Альбрехта прийшов на дворець зелїзницї, а призначений там специяльно до служби при Монарсї комісар зложив Є. Величеству своє сочувство, відповів Монарх: „То тяжка страта для вітчини і невисказано гіркий біль для мого серця; був то великий вожд".

N. fr. Presse пригадує часи з 1866 р. і тогдїшну дїяльність Покійника на поли війни. В тім роцї вибухла як звістно війна з Італїєю і Прусами. Архікн. Альбрехт, котрий вже від 1863 р. був польним маршалком обняв тогди верховну команду полудневої армії в Італії. Всї були тої гадки, що слаба армія австрийска буде там побита. Австрия вислала була до Чехії двї третини всеї своєї сили воєнної проти Прусаків. Для оперуючої армії в поли осталось було всего лиш 60.000 мужа, против 100.000 мужа Італїянцїв. З ґен. Йоном при боцї побідив Архікнязь сьвітло італїяньску армію і задав їй смертельний удар. Єму удало ся недопустити, щоби розділені обі армії італїяньскі, Чіяльдїнього і короля, сполучили ся разом і змусили армію короля до битви в пору, коли ще армія Чіяльдїнього переходила через ріку По. Завзятий бій тягнув ся від 7 год. рано до 9 год. вечером а побіда була сьвітла. Пруські теоретики називають сей похід взірцевим з найтруднїйшої части штуки воєнної. Наука ставить тут за примір енерґію та сьвідоме цїли використуване операцийної лїнїї Архікнязем.

Правда, — каже згадана ґазета дальше — що плоди сеї побіди, як і побіди під Лисою (морска битва під командою адмірала Теґетгофа) пішли марно в виду поражки під Кеніґрецом. Всї стратили були вже надїю — лиш не Архікнязь. В тих днях розпуки вислав він телеґрафічно таке письмо до Є. Вел. Цїсаря: Поражка північної армії єсть великим нещастєм, але длятого ще все не пропало. В 1809 р. слїдувала по поражцї під Реґенсбурґом найкрасша побіда під Асперн. Так само може і тепер статись ся, коли в армії і народї не допустить ся малодушности. Відтак зарядив він скорий і щасливий поворот полудневої армії, сполучив єї з останками північної і виставив так знову армію в силї 200.000 мужа і 800 пушок — але неприятель згодив ся на заключенє честного мира.

О значіню Покійника яко полїтика, каже згадана ґазета так: Архікн. Альбрехт, хоч і як був здержаливий яко вояк в полїтицї, був особистостию такого значіня, що держави заграничні числили ся з ним. В Росиї уважано єго довгий час за особливого приятеля російскої держави. Кажуть, що Покійник довго носив ся з гадкою відомщеня ся на Прусаках і після Ґраммонта виготовив був в 1870 р. плян спільної операциї австрийскої і французкої армії против Німеччини. Правди на тім стілько, що Архікнязь не міг довго погодити ся з заграничною полїтикою Бісмарка, котра спроневірилась була зовсїм консервативним засадам і викликала переворот, і що Бісмарк старав ся опісля всїма силами помирити Архікнязя з теперішностию а також з німецкою державою.

З приватного житя Покійника годить ся зазначити слїдуючі факти. Найдост. Архікн. Альбрехт був найстаршим сином Архікн. Кароля і княг. Генрієтти Насавскої — молодші єго братя суть Архікнязї Кароль Фердинанд, Фридрих і Вільгельм; сей послїдний помер наслїдком нещасливої пригоди в Баденї. В маю 1844 р. оженив ся був Архікн. Альбрехт з княг. Гільдеґардою, донькою короля Людвика I. баварского. Із сего подружа (княг. Гільдеґарда померла в цьвітни 1864) було троє дїтий: княг. Мария Тереса Віртемберґска, син Кароль Альберт, що помер ще дитиною і Архікнягиня Матильда, котра померла в 1867 р. в наслїдок нещасливої пригоди — на ній займила ся була сукня і она так сильно попекла ся, що в кілька днів опісля померла.

По смерти Архікн. Кароля в цьвітню 1847 р. перейшли єго великі добра фідеїкомісові на Архікн. Альбрехта і він став одним з найбогатших властителїв в нашій Монархії. Всї

---

23)

РОЗБИШАКИ НА РІЦЇ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

Аделя, котру нараз оба еї сусїди, правда, що трохи таки й з еї власної вини, лишили саму, сїла собі по другім боцї коло Мрс. Кукової, що як раз поклала спати утомлені дїточки. Она завела з нею широку розмову про то, як жиє ся та веде ся тут сїй добрій жінцї, розпитувала еї про се й те та балакала з нею так сердечно як мала дитина, і таки зовсїм позискала собі еї серце а Кукова аж стиснула еї сердечно за руку та відозвала ся:

— Ах, панно Аделе, яка би то я була тому рада, коби ви тут лишили ся у нас на селї та стали собі фермеркою на всю губу. Побачили би ви, як би то вам у нас сподобало ся. — Тут так красно, як лиш може бути, а особливо весною та лїтом, коли в містї майже гинете від спеки та пороху.

— Менї таки подобає ся на селї, я так дуже люблю жити серед зелених дерев — сказала Аделя, а лице еї дрібку зачервонїлось — коли-ж бо ми... бідні дївчата мусимо наконець іти туди, де нас доля занесе, а щастє ще, коли можемо при тім іти за голосом серця.

— То правда, панно Аделе, що то щастє — сказала на то Кукова — ви би не повірили, як то легко і охотно научить ся чоловік обходити ся без всего непотрібного, скоро лиш можна жити з тим, котрого серце щиро полюбило. Тогди чоловікови все стає аж якось лекше; навіть така робота, о котрій колись здавало ся, що єї би нїколи не могло ся робити, робить ся майже сама собою. А коли ще прийдуть дїти — ну, для тих любих хробачків то чоловік нїби ще раз молоднїє.

— Ви десь певно не дуже радо покидали свою дотеперішну ферму? — спитала Аделя.

— Ми?... Ну, як би то вам сказати?... і так і нї — відповіла Мрс. Кукова — там над Фурш ля фав була земля дуже добра, а по тім, що стало ся, можна було сподївати ся, що від тої зволочи будемо вже мати спокій. Але тут знову жили родичі й брат, а тато й мама та Джемс то такі любі та добренькі, і ось ми обоє подумали собі, що лїпше буде жити недалеко від них, в сусїдстві з ними. Відтак ще може й Джемс пошукає собі з часом якої дївчини, що єго полюбить, а тогди ми би всї разом творили прекрасну маленьку оселю; ох, панно Аделе, коби ще ви тогди були де близько нас!

— Ходїм, дїти.... вже час лягати спати — відозвав ся нараз старий Ляйвлї, що щасливо доповів до кінця свою історию і вже утомив ся. Старий чоловічок держав ся взагалї правильно свого часу, а що гостий задля браку місця треба було розділити на сю ніч по хатах, — жінки мали ночувати в Ляйвльовій хатї, а мужчини в Куковій — то й він не міг скорше піти на спочинок, доки не визначив кождому, де хто має спати. Мрс. Дейтонова, що знала его навичку, відсувула таки зараз своє крісло і дала тим знак, щоби й другі ставали від стола.

Аделя схопила ся й собі; але коли хотїла розглянути ся по малій комнатї, стрітились нараз еї очи з очима саме коло неї стоячого Джемса, котрий вдивив ся в ню, а тепер як би прихоплений на якімсь злочинї, відвернув ся борзо і несьміливо від неї. Але Аделя, як би відчувала, що допустила ся якоїсь похибки, і може чимсь єго оскорбила, аж боялася чогось і сама не знала чого та відозвала ся тихо:

— Мр Ляйвлї.... я.... ви певно гнїваєте ся на мене, що я маловажу собі дружні запросини ваших родичів і вже завтра хочу виїхати звідси?... Коли бо то, бачите, моя люба приятелька з молодих лїт, котру я не виділа, від коли она віддала ся, але.... коли я не буду на заваді Мрс. Ляйвльовій, то незадовго сюди верну.... а відтак лишу ся вже тут на довший час.

— Коли ваша ласка, Міс Аделе — відповів Джемс в найбільшім заклопотаню — як же би я міг на вас гнївати ся.... ах.... ви того не знаєте....

— Добраніч, ледіс — сказав Сандер і без великої церемонії станув між них обоє — добраніч Міс.... а виспіть ся добре, бо завтра жде

єго добра займають разом кругло 36 квадратових миль, суть отже так великі як князество Саско-Кобурґско-Ґотайске. В Австриї суть то добра Тїшин, Фрідек і Селовиці і добра в Галичинї, котрі разом займають звиш 20 квадратових миль а на Угорщинї добра Беліє межи Дунаєм і Дравою, около 11 миль простору, Вілянї, і Альтенбурґ в сторонах Литави разом 3 милї квад. Добра ті походять ще з 1780 р. В тім часї набула Архікняг. Мария Христина, жена князя Альбрехта Саско-Тїшиньского одну часть сих домен. Позаяк із сего супружества не було дїтий, то кн. Альбрехт назначив унїверсальним спадкоємцем Архікн. Кароля, котрий по смерти князя в 1822 р. заложив фідеікоміс. О завіщаню Покійника ходять тепер всілякі вісти. Загально говорять, що всї добра одідичить Архікн. Фридрих, але говорять також, що покійний Архікн. одержав був вже давнїйше призволенє Є. Вел. Цїсаря на засноване двох майоратів, з котрих один припав би Архікн. Фридрихови, а другий Архікн. Каролеви Стефанови; позістала би тогди ще пайка третого брата Евґена, все ще не обнята фідеікомісом, добра в Галичинї, в повітї живецкім і другі.

Перегляд політичний.

Вчерашнє перше засїданє Палати послів було дуже коротке. Президент Палати пос. Хлюмецкий присьвятив посмертну згадку покійному Архікнязеви Альбрехтови і відтак на знак жалоби закрито засїданє. Слїдуюче засїданє відбуде ся завтра в четвер.

Постійна комісия Палати послів для поступованя цивільного відбуває вже від 15 с. м. засїданя, на котрих радить над справою біржевих судів мирових. — Підкомітет комісиї для реформи виборчої має зібрати ся сего тиждня. Зачувати, що намістництва одержали вже припорученя, щоби до половини марта доставили материял статистичний для реформи виборчої.

В Петербурзї оповідають собі, що цар написав на петициї тверского земства, котра, як вже звістно, викликала остру, самодержавну відповідь єго, слїдуючі слова: „Всїм маршалкам шляхти ґубернії тверской дати строгий вигівор. Депутат Родичев, котрий дав почин до сеї петициї, має бути на завсїгди лишений права виборчого“.

З Петербурга доносять, що росийска фльота на Середземнім мори має бути зменшена на чотири кораблї, а фльота всхідно-азийска збільшена на 21 кораблїв. З Одеси має відплисти корабель до Владивостока, котрий повезе туди 1.500 вояків і богато материялу воєнного.

З Йокагами доносять, що маршалок Ояма прислав телеґрафічну вість о капітуляциї хіньских фортів і кораблїв воєнних в Веі-гаї-веї дня 13 с. м. Ояма доносить також, що хіньский адмірал і двох других ґенералів хіньских погибли дня 12 с. м. зробивши собі „гаракірі“ (розпороли собі черева), заким ще приняли услівя капітуляциї. Після сих условий має бути хіньска залога фортів і кораблїв воєнних виведена поза лїнію японьску і пущена на волю.

Новинки.

Львів дня 20 лютого 1895.

— **Іспитові комісиї** для учителїв народних шкіл. Мінїстер просьвіти іменував до кінця шкільного року 1895/6: в іспитовій комісиї у Львові директором комісиї краєвого інспектора шкіл др. Сев. Днїстряньского: директором комісиї в Перемишли директора женьскої семинариї ко Ос. Фалата, єго заступником каноніка лат. капітули кс. Теоф. Ленкавского, а членами комісиї професорів ґімназиї в Перемишли Стан. Голиньского і Володисл. Васильковского, дальше окружного інспектора з Мостиск Казим. Радваньского і управителя нар. школи в Сколошові Стеф. Таклиньского; при іспитовій комісиї в Самборі директором Ос. Керекіярта директора учительскої семинариї, а заступниками д-ра Ігн. Петеленца директора ґімназиї і окружного інспектора кс. Герм. Кулїша; при іспитовій комісиї в Станїславові директором краєвого інспектора Болесл. Барановского, а членами комісиї учителя муж. семинариї учительскої в Станїславові д-ра Мих. Коцюбу і проф. реальної школи у Львові Мих. Рембача; вкінци при іспитовій комісиї в Тернополи іменував Мінїстер директором Ем. Михаловского директора учительскої семинариї.

— **Виділ філії „Просьвіти“ в Золочеві,** подає до відомости, що до сеї філії належать села з послїдною почтою: Золочів, Зборів, Заруде-Зборів, Сасів, Олїїв, Озїрна, Нуще коло Олїєва, Поморяни, Гологори, Білий Камінь, Княже, Красне-Золочів, Глиняни, Ольшаниця-Золочів, Плугів, Олесько, Скварява і Ожидів. Підписаний виділ маючи під рукою виказ всїх членів тих сторін, упрашає, щоби зволили свої річні вкладки на імя підписаних надсилати. Рівнож упрашає виділ всїх патріотів тих сторін, щоби зволили і самі в члени товариства вступити і як найбільше членів товариству приєднували. Тим тілько способом зможе філія гідно з свого обовязку вивязати ся. Таке взаїмне пізнанє членів одного округа потрібне для просьвітно-економічної роботи, тому маємо надію, що всї прихильники красшої долї нашого народу до нас незабаром відозвуть ся. *Сидір Єзерский* голова філії. *Іван Рудницкий* секретар.

— **Читальня в Тудорковичах,** сокальского повіта, заложена 24 вересня 1893 р. числила понад 100 членів з вкладкою членьскою по 5 кр. місячно. Однак з браку відповідного льокалю на сходини почала підупадати. Все-ж таки, завдяки заходам о. Фартуха і богослова Бенціна (котрий перший дав почин до заложеня читальнї) як і кількох честних господарів, зачав ся взмагати рух в читальни, а дня 8 січня с. р. відбув ся загальний збір, на котрім представлено стан читальнї з попередного року і вибрано новий виділ. В склад нового виділу увійшли пп. о. Фартух яко голова, Бенцін заступник голови, Дмитро Сидор секретар, Пант. Мазурок касиєр і Филип Шум бібліотекар, а яко заступники виділових Ів. Драган і Кость Корольчук. При сїй нагоді вписало ся много нових членів, так що тепер число їх сягає звиш 150. Збір закінчив ся гарним вечерком. Шкільну комнату наповнили битком селяни і інтелїґенция. Вступне слово „О розвою просьвіти“ виголосив о. Фартух. Від-

---

нас далека їзда. — Взявши відтак руку молодої дівчини притулив єї легенько до своїх уст і вийшов чим скорше з хати, а Джемс, котрий аж тепер з страхом побачив, що він сам один остав ся між панями, вийшов і собі борзо за ним. Більше із давної навички як в якійсь иншій цїли взяв він ще свою рушницю і тайстру з кулями, що висїла над дверми та поніс туди, де мав ночувати. Він, як то сам казав, не любив спати, не маючи при собі якогось оружия.

Але в Куковій хатї висїла вже над дверми єго власна рушниця, а молодий мужчина повісив длятого свою тайстру з кулями на поруче від крісла, а рушницю поставив в кутику коло своєї постелї.

11.

Коттон і Дан.

Щоби можна добре зрозуміти події, розказані в сїй частинї повісти, мусимо трохи лїпше роздивити ся по тїй околици, де була Ляйвльова і Кукова ферма.

Цїла долина над рікою Місісіпі, особливо же західний беріг сеї величезної ріки єсть одним рядом просторих, лиш денеде низькими горбами поперериваних мочарів, що дуже часто творять неприступні багна і озера. Земля цїлої долини єсть, що правда, дуже урожайна, але положена так низько, що коли прибуде вода в Місісіпі та других ріках, які сюди перепливають, або коли спадуть дощі, то вода не маючи відпливу, зимою все заливає; аж коли в серпню або вересню сонце зачне добре припікати, то она знов висихає. Таким способом лежать тисячі квадратових миль через вісім або й девять місяців в роцї під водою, а в останній четвертинї року пускають з себе так шкідливі як пошесть випари, що тутешний поселенець може бути радий, коли у него скінчить ся лиш на студеній фебрі, котра мало що душі з него не витрясе. Але тоті ґрунти, котрі тут чоловік придбає собі управою — а на сих низинах суть і зовсїм сухі місця — суть знамениті і дають таке жниво, якого наш селянин, що мусить вічно бороти ся з посухою, навіть не всилї собі уявити. Отже вже тота урожайність може спонукати фермера, котрий мимо того лиш мало землї управляє під збіже, а більше дбає про годівлю худоби, віддихати тут теплим і нездоровим воздухом сих мочарів. Розуміє ся, що він старає ся длятого вишукувати собі положенї найвисше місця, щоби лише охоронити свою хату та свої поля відповени.

Отсе було й причиною, що цїла околиця Гелени, хоч так само далека від сьвіта як і прочі місцевости місісіпскої долини, була найбільше залюднена і найлїпше оброблена, бо аж сюди доходив до берегів ріки майже одинокий ряд низьких горбів, що іде з північного заходу межи містом Ст. Люй а може на яких тисячу триста миль віддаленим заливом. Навіть в глубинї краю позакладано на сих горбах поодинокі малі місточка, а чоловік в своїй неутомимій дїяльности пер ся з такою силою в найстрашнїйшу пустару, що став ся близьким сусїдом дикого буйвола, котрого не міг навіть вигнати із єго пасовиск і мусів там полишити єго в повній свободі.[1])

При північнім сподї того ряду горбів була Ляйвльова ферма. На полудневий всхід від поля стояли будинки, а від всходу відділяла їх від праліса досить простора полянка. Не конче високу огорожу окружали густі корчі сумаху[2]), сасафрасу та доґвуда[3]) і отїняли малий поточок, що випливав може пів милї повисше з горбів, плив їх сподом від півночи, а відтак впадав зараз поза Геленою до Місісіпі.

Зараз по тамтім боцї потока, саме против двірка але все-таки може на яких двіста кроків від него була стара індияньска могила, що підоймала ся досить високо понад буйну окружаючу єї доокола гущавину і з неї було добре видко малу оселю. Ляйвлї лише що недавно задумав був виставити тут стебник, в котрім би лїтом можна перебувати і длятого були тут еже повирубувані всї корчі та попідтинанє галузє, що ще заслонювало вигляд на двірок, а на могилу повитягано трами, з котрих мали бути підвалини до нового будинку.

Місяць, що правда, пускав своє сріблаве проміне на землю і обливав ним як би якимсь маґнетичним сьвітлом скупані в росї листочки, але того малого місця не міг він добре осьві-

---

[1]) Межи малими ріками Каш і Дейдевю (Cash, Day de viev) суть такі неприступні багна, що лиш дуже рідко відважить ся зайти туди якийсь сьмілий мисливий. Єсть то одиноке місце, де в Сполучених Державах північної Америки жиє ще дикий буйвіл, або бізон поодинокими стадами. Бізон єсть найбільше рогате звіря в Америцї, єсть там тим, чим у нас зубр в литовскім пралїсї коло Біловежи в Росиї — звіриною вже дуже рідкою, призначеною на загибель, котру чоловік в своїй нерозвазї майже зовсїм винищив, мимо того, що то звірина не лиш спокійна і нешкідлива, але ще й дуже пожиточна. Давнїйше були в Америцї міліони бізонів, а тепер після обчисленя з 1889 р. єсть їх лиш 835 штук в згаданім повисше та а 200 штук в народнім парку Ельостон (Yellowstona Park), удержуваних коштом держави.

[2]) Сумахом зве ся кілька родів дерев і корчів, з родини бальзамовцїв, до котрої належить і наша рута. Сумах остросоч американьский має в собі їдке молочко, котре закрашує полотно на чорно а на тїлї викликує запалене; єго листя уживають від ревматизму. Листєм грецкого сумаха красять вовну і сафіян на жовто.

[3]) Доґвуд (dogwood)=дерен.

так відсьпівав хор мішаний пісню: Не згасайте, ясні зорі". Хор складав ся з добірних голосів і випав цілком удачно. Дуже цікавий для селян був відчит п. Бенціна „О садівництві", всі вислухали его з напруженою увагою. П. Бенціпови належить ся признане також за красне проваджене селяньского хору, котрий відсьпівав ще пісні: „Встань Давиде", „Ой ви мої сьпіваночки", коляду „Небо і земля" і „Щасть нам Боже". Сьпіви переплітали декламациї, виголошені дуже гарно селяньскими хлопцями і дівчатами. Декламували: Фр. Озірів „Мадея", Фрузя Медвідь „На сьвятий вечер", Іван Кравчук „Село" і Мелянія Озірів „До Основяненка". Ся послідна виголосила свою декламацию на прочуд хорошо. Добре віддекламував також п. Скибицкий „Гамаліо". Вечерок закінчили многоліття і дуже красна промова старого, поважного господаря Костя Корольчука, котрий з молодечим жаром заохочував до праці над собою, вказуючи на примір инших повітів, де позакладані вже від давна читальні, каси позичкові, шпихлірі громадскі і крамниці.

— **На Буковині** повстали нові читальні Рускої Бесіди в Товтрах і в Жадові.

— **Львівскі новини.** При улици Гончарскій ч. 3 есть каменичка, котру недавно купив ревідент Намістництва п. Каспшикевич і там замешкав. Вчера рано, коли вийшов до бюра, жінка его Людвика була ще в ліжку. Небавом вислала она послугачку до міста, котра вернула о год. 10 до дому і застала вже свою паню неживу, бо задушену. Убийник забрав тілько пулярес з нецілими двома гульденами і фляшку горівки, котру згубив на сходах. Очивидно спішив ся, бо напохала его сусідка Каспшикевичевої, котра через двері заповіла свій прихід. Покищо не знати, хто такий сей убийник. На всякий случай до кількох днів друге убийство у Львові — то зле сьвідоцтво для столиці.

— **Сніги.** Зпід Тернополя пишуть: Від пятниці маємо знов сніги правдиво сибірскі. Поїзди приходять з кількагодинними опізненями, або — як в суботу рано — не приходять цілком, а дістати ся кіньми до міста дуже трудно. В ночи на суботу стрітив патролюючий жандарм на гостинци коло Шляхтинець сани повні скринь, при котрих запряжений один кінь був майже по уха засипаний снігом, а візника і другого коня не було.... Догадуючи ся, що візник полишив сани і ратував своє житє, бо не міг видобути ся з замети, жандарм хотів іти дальше, коли в тім добачив коло саний чоловіка на снігу. Був се инший жандарм, що лише припадком завдячує своє спасене, бо аж по сильних натиранях снігом зміг его товариш привести до памяти. Аж над раном напів замерзлі дістали ся оба до міста.

— **Які тепер бувають оголошеня.** Одно бюро в Угорщині оголошує по всіх часописях, що занимає ся сватанем мужчин, ну, і розуміє ся, видаванем женщин за муж. Каже, що може видати 250 сиріт за муж, котрі мають посаги від 1500 зр. до двох міліонів зр., 400 вдів з маєтком від 1000 зр. до 5 міліонів, 600 дівчат з посагом від 1000 зр. до 300.000 Значить разом 1250 женщин раді би „перейти ся" замуж, а охочих мущин нема. Тяжкі часи!

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 20 лютого. Є. Вел. Цісар приїхав тут вчера о 11 год. в ночи. Місто Відень прибирає ся в жалобу на великі розміри.

Петербург 20 лютого. „Новости", обговорюючи голоси праси о тридержавнім союзі, кажуть, що Росия мимо прикрого положеня не приступила би до сего союза, навіть і за ціну повного єї вдоволеня на Всході, бо она знає, що то вдоволене було би лиш проминаюче. По ізольованю Франциї звернулись би держави против Росиї. — Вел. кн. Владимир виїзджає на похорон до Відня.

Берлин 20 лютого. Цісар Вільгельм і кн. Генрих явили ся у австро-угорского амбасадора Седенія і зложили на его руки кондоленциї з причини смерти Найдост. Архікнязя Альбрехта.

Будапешт 20 лютого. В виду великої нужди робітників в Альфельд поручило міністерство віроісповідань розділити великі добра фонду релігійного тамже около 1000 морґів поля помежи робітників під як найкористнійшими условіями, але аж по упливі речинця посесийного.

Рух поїздів зелізничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 00	10·46	5·26	11·11	7·31	—
Підволочиск	6·44	3 20	10·16	11·11	—	—
Підвол. Підзам.	6·58	3·32	10·40	11·3[illegible]	-	—
Черновець	6·51	—	10·51	3·31	11·06	—
Стрия	—	—	10·25	7·21	3 41	7·45
Белзця	—	—	9·56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6·01	6·46	9·36	9·36	—
Підволочиск	2·48	10·06	6·2[illegible]	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2·34	9·4[illegible]	9·21	5·55	-	—
Черновець	10 16	—	7·11	8.13	1·03	2·38
Стрия	—	—	9·23	9·10	12·46	—
Белзця	—	—	8·24	5·21	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелізниц державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматі кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр. зелізницях державних. О скілько підручники вз зваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелізниць

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелізничого): коли на зелізници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

Нові книжки! Кобзар Т. Шевченка, критичне видане в гарній оправі з пересилкою 5 зр. **Записки** тов. ім. Шевченка, 4 томи по 1 зр. — **В. Чайченка:** Твори прозаїчні ч. І. 80 кр. ч. II 60 кр. ч. III. 80 кр.; Під хмарним небом, поезиї ч. І. 1 зр., З народного поля, поезиї ч. II. 60 кр. — **Сибір** О. Кенана ч. І. 1·20 зр. — **Пролісок**, збірник поезий Павла Граба ч. І. 20 кр.— **Словар** рос.-укр. ч. І. Уманця і Спілки, 2·50 зр.— Твори ч. І. Трохима **Зіньківского** 1 зр. — Лесі Українки і М. Стависького: Книга пісень **Гайного** 80 кр.; Л. Українка: **На крилах пісень**, поезиї 60 кр. — Ол. Колеси „про Юрия **Федьковича**" 20 кр. — **Пани і люди**, повість Левенка 80 кр. Єго-ж **„Солдатский розрух"** 10 кр. Історичну бібліотеку і всі вичислені книжки можна купити в книгарни тов. ім. Шевченка у Львові, при ул. Академічній ч. 8.

— **У Львові** виходять ті літературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо літературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштує 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дітий і молодежи; 36 аркушів друку 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник політики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академічна ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник літератури історії і фолькльору; 60 аркушів друку 5, зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

Надіслане.

тити, бо густі корчі голлі [4]) та морви творили від всходу і полудня густий затінок, не допускаючий его проміня.

Але то місце не було так самотнє і пусте, як то може думали собі ті, що раді з так красного вечера походжували собі тепер перед будинками і балакали та сьміяли ся. Не один з них може й глянув на ту дрімаючу в темряві закутину лісову, де тисячі а тисячі Іванових мушок літали як би искри в серед темноти, але нікому з них і на гадку не прийшло, що звідтам дивлять ся на них дуже уважно укриті очи.

Як би дві якісь чорні мари стояло тут в тіни звисаючих понад ними корчів двох людий і не рушаючись та заперши дух в собі підглядали вже від довшого часу, що роблять фермери, котрим і на думку не приходило, щоби їх тут хтось підглядав. Аж наконець один з них відозвав ся до другого тихим голосом.

— Пошесть би на них зайшла, чого они так волочать ся по дворі та не можуть набалакати ся?! Чи не так то виглядає, як би тут зібрала ся на ніч ціла купа Французів та Індиянів. — Чуеш, Дан, мені чогось се місце не подобає ся; лихий заніс нас нині сюди, де зійшли ся всі сусіди, та ще й привели своїх псів з собою. Коли нас собаки звітрять, то бувай здоров.... мені видить ся, що ми тут без потреби виставляємо ся на небезпечність.

Ще не так зле, як вам здає ся — відповів другий, а на его лици проявив ся якийсь поганий усьміх — ось тут таки зараз коло нас плине потік, кількома скоками будемо в нім, а я би заложив ся, що при такім вітрі, як тепер, они нас не звітрять. Впрочім не бійте ся о мене.... то булоби перший раз, коли-б мене на такій штуці зловили; побачите, що я додержу слова і роздобуду вам рушницю, спустіть ся лиш на мене. Коби мені лиш голод так не доскулював.

— Голод.... заєдно лиш голод, їсти ся хоче, хоче ся їсти та голод — замуркотів гнівливо єго товариш — я би вже охотно й голодував, коби лиш мав яку зброю.

— Хоче ся їсти та голод? — відозвав ся, мулят, бо то був мулят [5]), той, що споглянув тепер на бліде лице свого білого товариша — а коли-ж то я їв послідний раз, маса Коттон, та й що? Кукурузу.... сиру кукурузу, котру мусів украсти з якогось поля, а за то ще й дістав два шроти в литку. Хиба-ж не гонили тепер за нами кілька неділь, як за тими дикими звірами? А хто тому найбільше винен, як не ви? Вже були би давно на нас забули і дали нам спокій, та ні, вам треба було конче напасти на дорозі на подорожного, а тепер ще й дивуєте ся, що люди з трох кавнті [6]) гонять за нами і в цілій державі заворушило ся. Впрочім ви білий і можете де небудь зайти до якої хати та добре собі попоїсти і не звернете на себе підозріня. Але скоро би я з моїм чорним лицем де небудь показав ся, то мене би зараз поспитали о пашпорт, а відтак ще й післали би по поліцию.

(Дальше буде).

[4]) Голлі (holly)=остряк, корч з листєм шкірастим, котре в зубцях має шпильочки. З остряка, що росте в північній Америці, роблять напиток, котрим можна упити ся, а параґвайский дає чай, званий мате.

[5]) Мулят — мішанець з батька білого і матери муринки.

[6]) Кавнті (county)=ґрафство, округ, провінция; кожда удільна держава в Сполучених Державах ділить ся на кавнті.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.